

SKUPNI PREDLOG VSEBIN IN UKREPOV NA PODROČJU INTERNACIONALIZACIJE STRATEŠKIH RAZVOJNO INOVACIJSKIH PARTNERSTEV

Maj 2018

Dokument so pripravili:

Tanja Mohorič, SRIP ACS+ | Vesna Nahtigal, SRIP MatPro | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx | Ime, Priimek, SRIP xxx

UVOD

Internacionalizacija je ena od vsebin, s katerimi se srečujejo vsa strateška razvojno inovacijska partnerstva (SRIP) v okviru izvajanja aktivnosti, navedenih v akcijskih načrtih in potrjenih s strani delovne skupine državnih sekretarjev v letu 2017. Pri tem gre bodisi za internacionalizacijo nosilcev SRIPov z namenom promocije ali vključevanja v mednarodna partnerstva bodisi za internacionalizacijo članov SRIPov in njihovih razvojno raziskovalnih in trženjskih dosežkov.

Delo SRIPov na področju internacionalizacije je opredeljeno v akcijskih načrtih, vsak SRIP je pri tem upošteval specifične področja, zrelost partnerstva, tržno umeščanje članov in najprimernejše vsebine, ki bodo prinesle ustrezne rezultate.

Kazalniki na področju internacionalizacije so določljivi, njihovi končni rezultati pa težje merljivi, saj se bodo odražali tako v konkretnih izvoznih rezultatih, kot v povečanem raziskovalno razvojnem sodelovanju in prepoznavnosti Slovenije, SRIPov in njihovih članov v mednarodnem prostoru, kar pa je seveda težje izmeriti. V določenih primerih bo težko jasno opredeliti, ali je nek rezultat izključno posledica dela SRIPa in v kolikšni meri rezultat ostalih podpornih ukrepov in aktivnosti člana samega. Pri kazalnikih na nivoju SRIPov lahko torej opredelimo tiste, ki so merljivi, npr. število izvedenih mednarodnih dogodkov, obiskov SRIPov in njihovih članov v tujini, udeležb na konferencah, sejemskih nastopov. Težje bi bilo iz tega naslova opredeliti konkretno povečanje izvoza članov SRIPov oz. povečanje dodane vrednosti iz naslova internacionalizacije SRIPov.

Seveda pa navedeno ne pomeni, da podporni ukrepi in aktivnosti nosilcev SRIPov ne pripomorejo pomembno k doseganju rezultatov internacionalizacije. **Celovit pristop in usklajeno delovanje vseh deležnikov, ki lahko podprejo člane pri njihovem prodoru ali utečenem nastopu na zunanjih trgih je torej pomembno in nujno potrebno.**

Dokument v nadaljevanju opredeljuje načine prezentiranja SRIPov in njihovih članov na zunanjih trgih, ter nabor ukrepov, in aktivnosti podpornih inštitucij, ki lahko bistveno pripomorejo k pozitivnim rezultatom. Namenjen je uskladitvi pristopov deležnikov s ciljem doseganja čim večjih učinkov za člane SRIPov.

PODROČJA IN AKTIVNOSTI INTERNACIONALIZACIJE

Na področju internacionalizacije se aktivnosti delijo po namembnosti in ciljih, v grobem jih lahko razdelimo na:

- aktivnosti, namenjene **mednarodnemu uveljavljanju in povezovanju samih SRIPov,**
- aktivnosti, namenjene **podpori članov SRIPov pri njihovi internacionalizaciji,**
- aktivnosti **inštitucij, ki podpirajo delovanje SRIPov in njihovih članov.**
- aktivnosti, namenjene **privabljanju tujih investorjev, partnerjev iz tujine** za skupne nastope na tretjih trgih in/ali skupen razvoj produktov/storitev/tehnoloških procesov ter povezovanje v globalne verige vrednosti.

MEDNARODNO UVELJAVLANJE IN POVEZOVANJE SRIPov

SRIPi oz. njihova vodstva in projektne pisarne kot eno od pomembnih nalog razumejo potrebo po mednarodni uveljavitvi in prepoznavnosti SRIPov, njihovih članov, verig vrednosti in tudi strategije pametne specializacije Slovenije. Navezovanje stikov omogoča učinkovito povezovanje, le to pa vodi do izgradnje kompetenc, ustvarjanja novih priložnosti in večanja prepoznavnosti.

POVEZOVANJE S SORODNIMI INŠTITUCIJAMI V TUJINI

SRIPi morajo ustvariti močne mednarodne povezave z namenom svoje lastne promocije in promocije svojih članov ter strategije pametne specializacije Slovenije. S partnerskim povezovanjem s sorodnimi deležniki SRIPi odpirajo

- nove priložnosti za oblikovanje skupnih projektov na mednarodnem nivoju,
- izmenjavo dobrih praks,
- širjenje poznanstev in kontaktov, ki lahko koristijo tako projektnim pisarnam SRIPov, kot tudi članom,
- nove trge in prodajne poti in
- izmenjavo in (so)uporabo drage raziskovalne in druge razvojne infrastrukture (IKT, laboratorijska oprema, posebni prostori npr. čiste sobe, "fab lab", "test beds" itd.)

VKLJUČEVANJE V EVROPSKA ZDRUŽENJA

Evropska strokovna združenja in tehnološke platforme so stičišče partnerjev pri pripravi strateških dokumentov, ki opredeljujejo strategije področja in podajajo strateške razvojne usmeritve. Članstvo v mednarodnih poslovnih, strokovnih, znanstvenih združenjih zahteva plačilo članarine in smiselno aktivno udeležbo članov (torej SRIPov) na srečanjih združenj. Prednost članstva v EU združenjih je v

- intenzivnem mreženju,

- aktivni promociji SRIPa in njegovih članov ter zastopanja interesov Slovenije pri članih združenja,
- pridobivanju informacij o strategijah razvoja na Evropskem nivoju in globalnih trendih iz področij SRIPov,
- sodelovanju pri skupnih projektih članov združenj preko razpisov idr. instrumentov povezovanja v združenjih.
- **aktivni udeležbi in sooblikovanju strategij razvoja z vključevanjem interesov Slovenije v strateške dokumente na evropskem nivoju**

UDELEŽEVANJE NA KONFERENCAH, SIMPOZIJIH IN POSVETIH V TUJINI

Osebe SRIPov mora biti seznanjeno z vrhunskimi razvojnimi dosežki in trendi razvoja na specifičnih področjih delovanja SRIPov. Najenostavnejši način za intenzivno mreženje ob hkratnem pridobivanju novih informacij, izgradnji znanja in kompetenc ter promocijo posameznega SRIPa in njegovih članov je aktivna udeležba na konferencah, poslovnih/strokovnih srečanjih, simpozijih/razstavah in posvetih ter drugih relevantnih dogodkih v tujini. Zbrana gradiva so lahko na razpolago članom in so odličen vir informacij, ki članom in SRIPu koristijo pri njihovem poslovanju in razvoju.

ORGANIZACIJA MEDNARODNIH KONFERENC IN DOGODKOV V SLOVENIJI

Organizacija mednarodnih dogodkov v Sloveniji pomeni izjemno priložnost za

- promocijo SRIPa in njegovih članov ter strategije pametne specializacije in Slovenije kot destinacije za vlaganja,
- pridobivanje novih znanj in veščin,
- posredovanje znanj in veščin članom in izmenjava le-teh med njimi,
- mednarodna uveljavitev in promocija strokovnosti članov
- povezovanje v globalne verige vrednosti
- večji izkoristek raziskovalne in druge infrastrukture (IKT, tudi turistične!)

SRIPi so odličen inštrument in mesto za organizacijo mednarodnih konferenc in poslovnih srečanj na specifičnih strokovnih področjih, zahtevajo pa močno mrežo partnerjev, odlične povezave in poznavanje strategij razvoja, vsemu temu pa služijo že predstavljene aktivnosti.

VKLJUČEVANJE V MEDNARODNE KONZORCIJE NA PODROČJU RAZISKAV IN RAZVOJA

SRIPi lahko s svojim aktivnim vključevanjem v mednarodne projekte in združenja (Obzorje 2020, Cosme, Interreg, Obzorje Evropa, Evropska združenja na različnih področjih kot npr. Euronanomed, Eunethealth, ...) pridobijo povezave in kompetence, ki so pomembne za delovanje SRIPa, kot inštitucije povezovanja in hkrati omogočijo članom nujno potrebno participacijo v okviru javnih razpisov evropskih, globalnih finančnih instrumentov in združenj).

Vključevanje v mednarodne konzorcije je tudi priložnost za navezovanje partnerskih odnosov, ki vodijo do nadaljnjih skupnih aktivnosti, razvoja projektov in storitev ter skupno nastopanje na tretjih trgih.

PODPORA ČLANOM SRIPov PRI INTERNACIONALIZACIJI

INDIVIDUALNI SEJEMSKI/KONFERENČNI IN NASTOPI DRUGIH VRST

SRIPi s svojimi projektnimi pisarnami načeloma ne bodo samostojno razstavljali, saj so individualni sejemski nastopi smiselni za podjetja in raziskovalne organizacije, ki se želijo uveljaviti ali utrjujejo svojo pozicijo na mednarodnem trgu. Lahko pa projektne pisarne nudijo članom podporo v obliki

- izobraževanj na področju učinkovitega sejemskega nastopanja
- nudenja informacij o strokovnih sejmih
- koordiniranja podpornih aktivnosti za organizacijo individualnih sejemskih nastopov članov na izbranih sejmih
- identificiranja in posredovanju izraženega interesa članov podpornim inštitucijam, prvenstveno SPIRITu
- IKT in druga infrastrukturna podpora pri organizaciji nastopov

SKUPINSKI SEJEMSKI/KONFERENČNI IN DRUGE VRSTE SKUPINSKIH NASTOPOV

V primeru interesa skupine članov SRIPi pomagajo pri skupinskih sejemskih in drugih skupinskih nastopih nastopih npr.:

- organizirajo in izvedejo skupinsko sejemsko/konferenčno ali drugo vrsto predstavitev ob podpori SPIRITa in drugih vladnih služb,
- nudijo članom informacije o strokovnih sejmih, prireditvah, konferencah in drugih dogodkih mreženja (npr. webinarji, telekonference, globalne konference),
- organizaciji specializiranih sejmov, konferenc in drugih prireditev povezanih z mreženjem,
- koordinirajo podporne aktivnosti za organizacijo skupinskih sejemskih in prireditvenih nastopov članov na izbranih sejmih, prireditvah (vključno s prireditvami/dogodki na digitalnih platformah),
- Posredujejo izražen interes članov za sodelovanje na skupinskih sejemskih/konferenčnih in drugih skupinskih nastopih podpornim inštitucijam, prvenstveno SPIRITu.

UDELEŽEVANJE NA KONFERENCAH, SIMPOZIJIH IN POSVETIH V TUJINI

Za člane SRIPov je smiselno, da se zaradi izgradnje svojih kompetenc in znanj ter z namenom predstavitve svojih raziskovalnih in inovacijskih dosežkov udeležujejo konferenc in strokovnih dogodkov v tujini. Konference so odlična priložnost tudi za mreženje članov in navezovanje kontaktov, ki vodijo do oblikovanja mednarodnih razvojnih konzorcijev, skupnih projektov, podaljševanja verig vrednosti in skupnih nastopov oz. plasiranja proizvodov in storitev verig vrednosti v SRIPih na EU in tretjih trgih.

ORGANIZACIJA MEDNARODNIH KONFERENC IN DOGODKOV V SLOVENIJI

Člani SRIPov v določenih primerih sami organizirajo mednarodne dogodke s tujimi partnerji in gosti, ki so namenjeni ali pridobivanju novih znanj ali lastni promociji. Z organizacijo mednarodnih dogodkov podjetja pridobijo višjo prepoznavnost, ugled, nova znanja in nova partnerstva, pomembna za razvoj njihovega poslovanja. S temi dogodki se lahko uspešno promovira tudi slovenska strategija pametne specializacije in SRIPi.

VKLJUČEVANJE V MEDNARODNE KONZORCIJE NA PODROČJU RAZISKAV IN RAZVOJA

Raziskovalno razvojno sodelovanje je vse pomembnejše za podjetja in raziskovalne organizacije ter druge deležnike v inovacijskih sistemih in verigah vrednosti, saj na ta način hitreje in bistveno učinkoviteje lahko razvijajo, nadgrajujejo in prodajo svoje izdelke in storitve. Inovativnost je na mednarodnem trgu vse bolj prepoznana kompetenčna prednost, zaradi česar bi morala podjetja in drugi deležniki SRIPov še intenzivneje iskati priložnosti za sodelovanje v mednarodnih projektih sofinanciranja.

AKTIVNOSTI INŠTITUCIJ, KI PODPIRAJO DELOVANJE SRIPOV IN NJIHOVIH ČLANOV IN PREDLOGI SRIPOV ZA SODELOVANJE

Pri internacionalizaciji SRIPov in njihovih članov imajo pomembno vlogo številne inštitucije, najpomembnejše so:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- SVRK, Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko,
- SPIRIT, Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije,
- Gospodarska zbornica Slovenije,
- tuje gospodarske zbornice (Advantage Austria, Britansko – slovenska gospodarska zbornica, DESLO, Slovensko nemška gospodarska zbornica, ...) in poslovni klubi in
- Slovensko inovacijsko stičišče SIS-EGIZ.

SRIPi na podlagi dosedanjega sodelovanja prepoznavamo velik pomen inštitucij in njihovo vlogo ter podporo delovanju SRIPov.

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nosi pomembno vlogo pri internacionalizaciji SRIPov in njihovih članov, saj ima pomembno vlogo pri navezovanju poslovnih kontaktov, promociji Slovenskega gospodarstva v tujini in podpori tujim naložbam v Sloveniji. Poleg tega ima vzpostavljeno močno mrežo kontaktov na ravni EU ministrstev ter kontakte z različnimi evropskimi inštitucijami. S svoje pozicije je lahko močno pripomorejo k odpiranju vrat slovenskemu gospodarstvu.

Aktivnosti MGRT in predlogi za sodelovanje SRIPov in njihovih članov:

- Identificiranje in vzpostavljanje mednarodnih kontaktov med SRIPi in njihovimi sorodnimi oz. partnerskimi združenji v tujini s fokusom na poslovnih povezavah in verigah vrednosti.
- Organizacija gospodarskih in inovacijskih delegacij v tujini s sorodnimi oz. partnerskimi združenji v tujini.

- Posredovanje informacij SRIPom o vzpostavljenih kontaktih s strokovnimi združenji, grozdi in tehnološkimi mrežami / platformami ter mednarodnimi sporazumi na področjih delovanja SRIPov.
- Vzpostavitev sodelovanja in udeleževanje predstavnikov ministrstva v mednarodnih združenjih v vlogi »member states representatives« v EU združenjih.
- Sodelovanje pri pripravi in sprejemanju zakonodaje EU iz področij delovanja SRIPov in zastopanju poslovnih in raziskovalno razvojnih interesov deležnikov SRIPov in Slovenije v globalnem gospodarstvu.

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Gospodarska diplomacija je pomemben pospeševalec gospodarstva v mednarodni prostor zaradi svoje specifične vloge in moči pri odpiranju vrat in navezovanju stikov na različnih nivojih, predvsem pa takrat, ko podjetje ali inštitucija sama nima pozicije, ki bi omogočala dostop do določenih pomembnih partnerjev.

Aktivnosti MZZ in predlogi za sodelovanje SRIPov in njihovih članov:

- Promocija Slovenije in slovenskega gospodarstva v tujini s posredovanjem informacij in promocijskih gradiv SRIPov in njihovih članov,
- Pridobivanje in posredovanje informacij, koristnih in pomembnih za poslovanje podjetij in inštitucij,
- Navezovanje stikov podjetij s potencialnimi poslovnimi partnerji ali inštitucijami v tujini,
- Organizacija dogodkov z namenom promocije slovenskega gospodarstva in raziskovalcev ter inovacijskega okolja Slovenije,
- Sodelovanje pri pripravi in sprejemanju mednarodnih pogodb in sporazumov iz področij delovanja SRIPov in zastopanje poslovnih in raziskovalno razvojnih interesov deležnikov SRIPov in Slovenije v okviru bilateralnih in multilateralnih povezav Slovenije s svetom, še zlasti v povezavi z odpiranjem novih trgov in poslovnih priložnosti na globalnih trgih.

Izpostaviti je potrebno dejstvo, da gospodarska diplomacija resnično razume svojo vlogo in jo v sodelovanju s SRIPi izvaja brezhrebno in z jasnim ciljem podpreti akterje in uveljaviti Slovenijo na globalnem trgu.

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ima pomembno vlogo pri vključevanju znanstveno raziskovalne in razvojno inovacijske dejavnosti slovenske znanosti, visokega šolstva in gospodarstva v mednarodni prostor. Prepoznavanje pravih priložnosti z vidika strateških usmeritev in odpiranja priložnosti na področju prihajajočih novih tehnologij je s tega vidika še posebej pomembno.

Aktivnosti MIZŠ in predlogi za sodelovanje SRIPov in njihovih članov:

- vzpostavljanje kontaktov med SRIPi in njihovimi sorodnimi oz. partnerskimi združenji v tujini s fokusom na raziskovalno razvojnih povezavah,
- posredovanje informacij SRIPom o vzpostavljenih kontaktih in priložnostih za sodelovanja s strokovnimi združenji, grozdi in tehnološkimi mrežami / platformami, znanstvenimi in raziskovalnimi organizacijami in zvezami ter visokošolskimi ustanovami,
- vzpostavitev sodelovanja in udeleževanje predstavnikov ministrstva v mednarodnih združenjih v vlogi »member states representatives« v EU združenjih,

- sofinanciranje skupnih znanstveno raziskovalnih in visokošolskih programov in strateških projektov EU in drugih globalnih akterjev, ki omogočajo participacijo članov SRIPov in vzpostavitev interregionalnih, transregionalnih in globalnih povezav.
- sodelovanje pri pripravi in sprejemanju zakonodaje EU iz področij delovanja SRIPov in zastopanju raziskovalno razvojnih in visokošolskih interesov deležnikov SRIPov in Slovenije v globalnih mrežah in inovacijskih sistemih.

SVRK, SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

SVRK kot skužba za razvoj in kohezijsko politiko pomembno prispeva k poznavanju strategij razvoja drugih držav, prenosu dobrih praks in razvoju lastnih, slovenskih modelov strateškega razvoja, ki vključuje tudi mednarodno povezovanje.

Aktivnosti SVRK in predlogi za sodelovanje SRIPov in njihovih članov:

- promocija slovenske strategije pametne specializacije v tujini,
- vzpostavljanje kontaktov med SRIPi in njihovimi sorodnimi oz. partnerskimi združenji v tujini s fokusom na strateških razvojnih povezavah,
- organizacija gospodarskih in z inovacijsko aktivnostjo SRIPov povezanih delegacij verig vrednosti v tujini s sorodnimi oz. partnerskimi združenji v tujini,
- posredovanje informacij SRIPom o vzpostavljenih kontaktih s strokovnimi združenji, grozdi in tehnološkimi mrežami / platformami,
- sodelovanje pri pripravi in sprejemanju zakonodaje EU iz področij delovanja SRIPov in zastopanju interesov vseh deležnikov SRIPov in Slovenije v globalnih mrežah in inovacijskih sistemih.

SPIRIT, JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SPODBUJANJE PODJETNIŠTVA, INTERNACIONALIZACIJE, TUJIH INVESTICIJ IN TEHNOLOGIJE

SPIRIT ima kot organizacija v sestavu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo predvsem vlogo izvajalca strategij razvoja na področju podjetništva, pomembno vključujoč tudi internacionalizacijo.

Aktivnosti SPIRIT in predlogi za sodelovanje SRIPov in njihovih članov:

- oblikovanje učinkovitih instrumentov za podporo internacionalizaciji SRIPov in članov, ki jih glede na specifične predlagajo tudi SRIPi,
- organizacija dogodkov povezovanja poslovnih partnerjev v Sloveniji ali tujini,
- načrtovanje in izdelava promocijskih materialov za slovensko gospodarstvo in druge deležnike v verigah vrednosti SRIPov,
- zbiranje in posredovanje informacij, koristnih pri umeščanju slovenskega gospodarstva v mednarodni prostor,
- oblikovanje posebnega instrumenta SPIRITa za promoviranje strategije pametne specializacije in dosežkov SRIPov v mednarodnem okolju,
- podpora pri organizaciji mednarodnih dogodkov SRIPov in članov v Sloveniji,
- podpora pri privabljanju tujih investitorjev v Slovenijo na specifičnih področjih delovanja SRIPov in zastopanje interesov SRIPov pri aktivnostih SPIRITa na globalnih trgih.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Gospodarska zbornica Slovenije je pomemben povezovalac slovenskega gospodarstva, vir informacij in oblikovalec skupnih aktivnosti za večanje njegovih rezultatov.

Aktivnosti GZS, Centra za mednarodno povezovanje CEMP:

- Analiza slovenskega gospodarstva in pridobivanje sumarnih rezultatov poslovanja,
- Prepoznavanje tržnih priložnosti in mreženje partnerjev v mednarodnem prostoru,
- Zbiranje in posredovanje informacij o mednarodnih dogodkih in poslovnih priložnostih,
- Organizacija gospodarskih delegacij v tujino,
- Organizacija obiskov tujih partnerjev v Sloveniji.

TUJE GOSPODARSKE ZBORNICE IN POSLOVNI KLUBI

Gospodarske zbornice in poslovni klubi ki povezujejo posamezne države s Slovenijo so pomemben igralec na področju vzpostavljanja poslovnih stikov in dinamičnega poslovnega okolja.

Aktivnosti tujih gospodarskih zbornic in poslovnih klubov:

- odpiranje priložnosti za povezovanje partnerjev posameznih držav s slovenskimi deležniki,
- organizacija mednarodnih dogodkov z namenom pospeševanja poslovnega sodelovanja med partnerji sodelujoče države in slovenskimi deležniki,
- zbiranje in posredovanje informacij, vezanih na določeno državo,
- prepoznavanje poslovnih in inovacijskih aktivnosti relevantnih za deležnike SRIPov in vzpostavljanje stikov z nacionalnimi/regionalnimi/globalnimi partnerji
- podpora tujim investitorjem pri njihovih naložbah v Sloveniji.

SLOVENSKO INOVACIJSKO STIČIŠČE

Slovensko inovacijsko stičišče je povezovalac inovacijskih akterjev v Sloveniji (t.i. »multihelix«)- podjetij, raziskovalnih organizacij, visokošolskih organizacij, javnih institucij, bank in nevladnih organizacij, ki delujejo na različnih področjih inovacijske aktivnosti Slovenije. SIS EGIZ povezuje v verige vrednosti ključne akterje razvojno-inovacijskega potenciala, potrebnega za preboj Slovenskih inovativnih proizvodov, storitev in tehnologij na globalnih trgih.

Aktivnosti SIS EGIZ,

ki jih na področju internacionalizacije izvaja v povezavi z interesi SRIPov in njihovih članov so:

- spremljanje in analiza globalnih trendov in novih tehnologij prihodnosti,
- prepoznavanje inovacijskih priložnosti (novih produktov, storitev, tehnoloških procesov in mreženje inovacijskih partnerjev v mednarodnem prostoru, še zlasti na področju t.i. ved o življenju (»life sciences«), ki je med najhitreje rastočimi sektorji v svetu,

- povezovanje komplementarnih inovacijskih ekosistemov v EU, tretjih državah in globalno, še zlasti na področju zdravja, medicine in ved o življenju ter informiranje inovacijskih ekosistemov o inovacijskih aktivnostih Slovenije,
- zbiranje in posredovanje informacij o mednarodnih dogodkih in priložnostih za organizacije, ki intenzivno vlagajo v inovacije, raziskave in razvoj, še zlasti na področju ved o življenju,
- organizacija obiskov tujih partnerjev iz inovacijskih ekosistemov, podjetij, visokošolskih organizacij in raziskovalnih organizacij v Sloveniji, še zlasti na področju ved o življenju in z njimi povezanimi ključnimi omogočitvenimi tehnologijami,
- sodelovanje na mednarodnih dogodkih (konferencah, poslovnih srečanjih, webinarji) povezanih z inovacijskimi aktivnostmi Slovenije,
- prepoznavanje poslovnih in inovacijskih aktivnosti, relevantnih za deležnike SRIPov in vzpostavljanje stikov z nacionalnimi/regionalnimi/globalnimi partnerji, še zlasti v povezavi z vedami o življenju.

OSNOVNE AKTIVNOSTI PODPORNIH INŠTITUCIJ NA PODROČJU INTERNACIONALIZACIJE

Pri opredeljevanju naborov posameznih aktivnosti, ki jih inštitucije izvajajo na področju internacionalizacije je razvidno, da **se aktivnosti posameznih inštitucij med seboj prekrivajo, niso usklajene** in predvsem **niso celovito zasnovane** po metodologiji, ki bi omogočala jasno razdelitev pristojnosti in nalog, področij dela posamezne inštitucije in njihove konkretne izvedbe z namenom maksimiranja rezultatov za slovensko gospodarstvo.

Po drugi strani pa so SRIPi orodje, ki omogoča celovit pregled in prepoznavanje potreb SRIPov in njihovih članov na področju internacionalizacije ter odlična **priložnost za oblikovanje in uvedbo celovitega modela z jasno opredeljenimi cilji in vlogami vsakega od deležnikov.**

Model bi moral temeljiti oz. izhajati iz potreb gospodarstva in drugih deležnikov SRIPov in podpornih inštitucij z upoštevanjem sodobnih modelov povezovanja, odprtega inoviranja, novih poslovnih modelov in strateških ciljev rasti in razvoja slovenskega gospodarstva, industrij prihodnosti in prizadevanj vseh udeležencev pri izvajanju strategije pametne specializacije za razvojni preboj Slovenije na globalnih trgih.

OSNOVNE AKTIVNOSTI, KI JIH IZVAJAJO PODPORNE INŠTITUCIJE V PODORO INTERNACIONALIZACIJE SRIPOV IN NJIHOVIH ČLANOV

INFORMIRANJE

- Zbiranje in posredovanje informacij in poznavanje ter ustvarjanje trendov
  - na področju raziskav in razvoja produktov, storitev in tehnoloških procesov,
  - o razvoju in dinamiki trgov in tržnih segmentov,
  - o mednarodnih poslovno-znanstvenih dogodkih v tujini,
  - o mednarodnih poslovno-znanstvenih dogodkih v Sloveniji.

PROMOCIJA

- Priprava in izvedba **promocijskih materialov, digitalna promocija** za SRIPe in slovensko gospodarstvo ter ostale deležnike v SRIPih.
- Organizacija in izvedba **promocijskih dogodkov** za slovensko gospodarstvo in ostale deležnike v SRIPih.

	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora pri izvedbi sejemskih nastopov, webinarjev idr. digitalno podprtih promocijskih dogodkov v tujini.
POSLOVNE IN POSLOVNO-ZNANSTVENE DELEGACIJE	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija in izvedba<ul style="list-style-type: none"> ○ obiskov tujih poslovnih delegacij v Sloveniji ○ obiskov slovenskih delegacij v tujini • Obiskov in poslovno-znanstvenih predstavitev<ul style="list-style-type: none"> ○ pri strateških posameznih tujih partnerjih ○ tujih partnerjev v Sloveniji
KONFERENCE, POSVETI,.....	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija in izvedba mednarodnih dogodkov v Sloveniji • Podpora pri udeležbi na mednarodnih dogodkih (konference,...) slovenskih deležnikov v tujini
RAZISKOVALNO RAZVOJNO SODELOVANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje javnosti<ul style="list-style-type: none"> ○ o evropskih in globalnih instrumentih sofinanciranja RRI projektov, ○ o evropskih in globalnih institucijah povezovanja na področju RR projektov. • Vzpostavljanje povezav potencialnih partnerjev za skupna nastopanja na tretjih trgih.
OSTALE AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • Privabljanje in omogočanje tujih investicij z visoko dodano vrednostjo v Sloveniji. • IKT podpora SRIPom za vključitev v mednarodne dogodke in večji izkoristek digitalnih medijev. • Razpolaganje in promocija raziskovalne-razvojne in poslovne infrastrukture (»fab labs«, »digital hub«, »test beds« idr.).

PREDLOG PODPORNIH UKREPOV NA PODROČJU INTERNACIONALIZACIJE SRIPov IN NJIHOVIH ČLANOV

Na področju internacionalizacije SRIPov in njihovih članov bi bili primerni podporni inštrumenti sledeči:

Tržne analize

Kadar je ustrezno utemeljeno, naj ima SRIP za skupino partnerjev možnost izvedbe tržne analize

- z vključitvijo zunanjih strokovnjakov,
- z izvedbo analize v okviru projektne pisarne,
- z izvedbo analize s strokovnjaki članov SRIPa,
- s kombinacijo navedenih možnosti.

Tržna analiza naj bo namenjena skupini članov SRIPov. Sofinanciranje tržnih analiz naj bo podprto na prednostnih področjih strategije pametne specializacije, upravičenci in nosilci naj bodo SRIPi in sodelujoči člani SRIPov.

Sofinanciran naj bo nakup študij in tržnih analiz oziroma v primeru izvedbe tržne analize s strani SRIPa delo projektne pisarne in članov SRIPa (ure dela in morebitni pripadajoči stroški). Način izvedbe naj bo utemeljen s strani prijavitelja, ne pa predpisan s strani sofinancerja.

Sejemski nastopi in digitalna promocija

Podpora sejamskim nastopom naj bo usklajena s potrebami in načrti članov SRIPov na podlagi izkazanega interesa skupine vsaj treh podjetij in institucij znanja, kjer so dogodki skupni in utemeljeni.

Podprti naj bodo sejamski nastopi na sejmi, ki so prepoznani s strani SRIPov kot strateški (globalno največji in najpomembnejši za posamezno dejavnost ali pa pomembni za posamezne niše). Odpiranje novih (manjših, eksotičnih) trgov izven držav z globalno največjimi sejmi naj bo omogočeno z gospodarskimi delegacijami podjetij in drugih akterjev SRIPov v verigah vrednosti in ne s sejamskimi nastopi, ker izkušnje ne kažejo, da bi taki sejamski nastopi dolgoročno prinesli kakšne vidne rezultate.

Prvenstveno naj bodo podprti individualni sejamski nastopi, ki podpirajo uveljavljanje podjetja in/ali verige vrednosti na tujem trgu, skupinski sejamski nastopi naj bodo izjema in izvedeni le v primeru izkazanega interesa.

Vedno mora imeti prednost pri predstavitvi na sejmu podjetje in/ali veriga vrednosti s svojo blagovno znamko in umestitvijo v halo, ki ustreza proizvodnemu programu podjetja.

Sofinanciran naj bo strošek najema sejamskega prostora, delno pokritje izvedbe sejamske stojnice in delo osebja na sejamski stojnici.

Nujno je potrebno razpisati podporo sejamskim nastopom z objavo razpisa v rokih, ki so potrebni za izvedbo prijave na sejem in potem še na razpis, pri čemer je povsem jasno, da se na svetovno najboljše sejme podjetja morajo, če želijo pridobiti strateške pozicije, prijaviti do dve leti pred samim dogodkom.

Objavljanje razpisov nekaj mesecev pred dogodkom je nesprejemljivo. Druga možnost je seveda naknadno povračilo stroškov za tiste izvajalce, ki izkažejo stroške in ustrezne rezultate že izvedenih sejmskih nastopov.

Sofinancira naj se tudi najem/nakup IKT podpore oz. nakup ali najem digitalnega/virtualnega prostora.

Promocijski materiali

Slovenija potrebuje kakovostne promocijske materiale prednostnih področij strategije pametne specializacije v tiskani in digitalni obliki. Materiali bi morali vsebovati osnovne predstavitve področij in ločeno poglobljene vsebine, vezane na specifične posameznega področja.

Pri pripravi promocijskih materialov bi nujno morali sodelovati SRIPi.

Sofinanciranje dela pri pripravi promocijskih dogodkov je pokrito s sofinanciranjem dela nosilca SRIPa s pogodbo o sofinanciranju aktivnosti SRIPa z MGRT. Ni pa sofinancirana priprava spletne strani SRIPa, čeprav je to osnovno orodje promocije.

Med promocijske materiale lahko umeščamo tudi objave znanstvenih člankov v prestižnih znanstvenih revijah, ki so velikokrat plačljive.

Promocijski dogodki

Promocijski dogodki, ki jih izvajajo podporne inštitucije, naj bodo namenjene SRIPom, pri čemer le-ti ne bi nosili stroškov izvedbe, bi pa morali biti vključeni kot ključni vsebinski nosilci posameznega dogodka že v fazi njegovega snovanja.

Sofinanciranje dela pri pripravi promocijskih dogodkov je pokrito s sofinanciranjem dela nosilca SRIPa s pogodbo o sofinanciranju aktivnosti SRIPa z MGRT.

Obiski delegacij

Obiske tujih delegacij v Sloveniji ali slovenskih gospodarskih delegacij je potrebno načrtovati v skladu s potrebami in interesi SRIPov ter v dogovoru z njimi, pri čemer le-ti ne bi nosili stroškov izvedbe, bi pa morali biti vključeni kot ključni vsebinski nosilci posameznega dogodka že v fazi njegovega snovanja.

Sofinanciranje dela pri pripravi promocijskih dogodkov je pokrito s sofinanciranjem dela nosilca SRIPa s pogodbo o sofinanciranju aktivnosti SRIPa z MGRT.

Konference, posveti, webinarji

Izvedba konferenc in posvetov v organizaciji SRIPov je pokrito s sofinanciranjem dela nosilca SRIPa s pogodbo o sofinanciranju aktivnosti SRIPa z MGRT.

Primeren bi bil ukrep za sofinanciranje udeležbe na konferencah in posvetih za člane SRIPov, v kolikor gre za pridobivanje novih znanj vključno s predstavitvami inovativnih dosežkov na konferencah in posvetih.

Plačilo kotizacij za participacije na konferencah in strokovnih srečanjih se vsaj delno pokrije iz sredstev SPIRITa in/ali drugih podpornih institucij, kjer je to bolj primerno (npr. znanstvene konference).

Vključevanje v EU združenja in globalne platforme

SRIPi imajo sofinancirano vključevanje v EU združenja omogočeno v okviru pogodbe o sofinanciranju aktivnosti SRIPa z MGRT.

Kjer mora država zagotoviti participacijo za članstvo, iz katere se črpajo sredstva za razpise strokovnih in stanovskih združenj in mrež, naj se zagotovijo sredstva, ki omogočajo akterjem SRIPov aktivno participacijo pri strateško pomembnih mednarodnih projektih, tekmovanjih oz. natečajih, nagradah idr. oblikah mednarodnega udejstvovanja akterjev SRIPa. Aktivna udeležba članov SRIPov in SRIPov kot celote dviguje ugled članom SRIPov, verigam vrednosti in posledično utrjujejo položaj in ugled vrhunskega znanja in proizvodov Slovenije v svetu.

Predlogi novih ukrepov:

Uvede naj se **nov, bolj fleksibilen instrument**, ki ga SRIPi lahko izkoristijo za ad-hoc aktivnosti internacionalizacije brez predhodnih dolgotrajnih postopkov na javnih razpisih, **npr. vavčer za internacionalizacijo**. Tak instrument bi omogočil hitrejše odzivanje SRIPov in članov na mednarodne pobude in dogodke.

Pomoč in podpora naj se v okviru vseh podpornih institucij zagotovi tudi za podporo internacionalizacije verig vrednosti in inovacijskih okolij, t.j. ne le podjetjem kot ključnim akterjem ampak tudi ostalim deležnikom v verigah vrednosti. Večina sodobnih mednarodnih dogodkov (konferenc, poslovnih srečanj, sejmov) je poslovno-znanstvene narave, dosedanji instrumenti v Sloveniji pa omogočajo participacijo bodisi podjetjem bodisi znanstvenikom raziskovalcem, akademikom, ne pa tudi vsem hkrati za istovrstni dogodek, zaradi česar pogostokrat podjetja predstavljajo in tržijo proizvode mimo raziskovalcev in obratno. Predstavitve slovenskih produktov/storitev/tehnoloških procesov bi tako z zastopstvom akterjev iz »multiple heliksa« bile na bistveno višjem strokovnem in poslovnem nivoju. Pri sodobni internacionalizaciji vrhunskih produktov in proizvodov šteje namreč poleg poslovne tudi znanstvena odličnost. S tem se poveča možnost prodaje znanja raziskovalnih in akademskih institucij globalnim akterjem in globalnim verigam vrednosti (ne le v okviru SRIPov). S tem se zagotovi večji učinek investiranja v znanje, okrepi se inovacijski potencial, saj se vrhunsko znanje poleg verig vrednosti v SRIPih lahko replicira tudi v drugih mednarodnih okoljih in trgih.

Pomembno področje internacionalizacije bodo **pilotni / demonstracijski projekti SRIPov**. Če bo prišlo preko SRIP do povezave s sorodnimi ali komplementarnimi tujimi partnerji/ omrežij tudi do morebitnega resnejšega sodelovanja, na kar primarno ciljamo, bo to sodelovanje morda rezultiralo tudi v skupnih projektih (morda skupni manjši ali večji demo projekti za validacijo tehnoloških ali drugih rešitev), še preden bi prišlo do resnejšega poslovnega sodelovanja. V tem primeru bi bilo zaželeno, da se dodatno podprejo aktivnosti priprave in izvedbe organizacije, vodenja, upravljanja mednarodnega konzorcija.

SRIPi-SRIPom: vzpostavi naj se instrument, ki bo zagotavljal večjo pretočnost informacij o aktivnostih internacionalizacije med SRIPi, kjer se lahko iščejo sinergije (npr. dogodki enega od SRIPov so lahko komplementarni in zanimivi za drug SRIP npr. zdravje-turizem, turizem-mobilnost, zdravje-materiali, zdravje-prehrana, zdravje-pametna mesta, mobilnost-materiali, mobilnost-pametne stavbe, mobilnost-pametne skupnosti itd.). SPIRIT lahko prevzame vlogo povezovalca na področju internacionalizacijskih aktivnosti med SRIPi in internacionalizacijskih aktivnosti podpornih institucij.

Seveda pa tak način podpore internacionalizaciji SRIPom zahteva od vseh podpornih inštitucij

- bistveno boljše poznavanje vsebin in strategij prednostnih področij pametne specializacije,
- več komunikacije med podpornimi inštitucijami in SRIPi ter
- partnersko sodelovanje pri oblikovanju podpornih ukrepov in partnerski odnos med vsemi deležniki.

Razumeti je potrebno dejstvo, da so vsi inštrumenti in aktivnosti vključno z aktivnostmi SRIPov »v službi« gospodarstva in raziskovalnih inštitucij in ne obratno.

Vse podporne inštitucije morajo prekiniti z izvajanjem aktivnosti s stališča, da so aktivnosti »njihove« in da jih izvajajo zato, da pokažejo svoje rezultate. To razmišljanje in delovanje je nujno potrebno obrniti ter nastopati s stališča »služenja« interesom gospodarstva. Le tako bomo skupaj pripeljali do boljših rezultatov.

Izvajanje dogodkov in aktivnosti podpornih inštitucij mimo SRIPov in brez njihovega vključevanja ali celo **razumevanje vloge SRIPov kot servisov za izvajanje njihovih lastnih aktivnosti za člane SRIPov je s tega stališča nesprejemljivo**. Tak način dela povzroča zmedo in nelagodje ne samo na strani SRIPov, temveč predvsem pri njihovih članih ter tujih partnerjih ter bistveno zmanjšuje potencialne pozitivne rezultate delovanja SRIPov.

Skupno načrtovanje podpornih ukrepov ter predvsem **usklajeno delovanje** podpornih inštitucij vsaj na vladnem nivoju, torej Službe vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Javne agencije SPIRIT, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za zunanje zadeve ter področnih ministrstev za posamezne SRIPe, **usklajenost njihovih aktivnosti in inštrumentov** so pomemben cilj in naloga vseh vključenih v internacionalizacijo slovenskega gospodarstva in znanosti.